به نام خدایی که در این نزدیکی است

سؤالات نهایی درس فارسی (۳)	پایهٔ دوازدهم دورهٔ متوسّطه	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	تعداد صفحه:۳
نام و نام خانوادگی:	مشترک کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۱۹/ ۱۰/ ۱۴۰۱	مدّت امتحان: ۹۰ دقیقه
ردیف	مدرسه نمونه دولتی علی بن ابی طالب (ع)	اداره آموزش و پرورش شهرستان خلخال	نام دبیر : فتحی ـ دوستی	نمره

قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه ، املا ، دستور

۱	معنی هریک از واژه های مشخّص شده را بنویسید. الف)همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس (.....) ب) قسیم جسیم نسیم وسیم (.....) پ) بخروش چو شرزه شیر ارغند (.....) ت) بر نمط عشق اگر پای نهی طاق نه (.....)	۱
۲	غلط های املایی موجود در عبارات زیر را مشخص کرده و صحیح آن ها را بنویسید . الف) چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن ثوابش (.....) ب) گفت : آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه گفت : در سر عقل باید بی کلاهی آر نیست (.....) پ) واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب که « ماعرفناک حق معرفتک » (.....) ت) باران رحمت بی حسابش همه جا کشیده و خان نعمت بی دریغش همه را رسیده (.....)	۲
۳	در ابیات زیر کدام نقش دستوری حذف شده است ؟ نوع آن را بنویسید همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۱
۴	با توجه به جمله زیر ، الگوی ساخت مقابل را تکمیل کنید . نهاد + ... + ... + فعل پروانه، همه جهان را آتش بیند .	۰/۵
۵	در بیت زیر فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید . گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت : والی از کجا در خانه خمار نیست	۰/۵
۶	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید . تن ز جان و جان زتن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست	۱
۷	در بیت زیر ترکیب های اضافی را مشخص کنید . زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند	۰/۵
۸	انواع وابسته های وابسته را درعبارت زیر بیابید . الف ـ روزگاری از فراز همین برج ها ، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می شده است .	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره) آرایه های ادبی ، تاریخ ادبیّات ، حفظ شعر

۹	ابیات زیر را از دید آرایه هایی که در مقابل هر بیت نوشته شده است ، بررسی کنید . الف ـ ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری (مجاز) ب) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست (اسلوب معادله)	۱

www.karnoon.ir

۱۰	در عبارت زیر کدام واژه ها باهم جناس همسان دارند ؟ معانی آن ها را بنویسید . آتش است این بانگ نای و نیست باد هرکه این آتش ندارد نیست باد	۰/۵
۱۱	با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ مناسب دهید . از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند الف ـ در بیت اول کدام عبارات مفهوم استعاری دارند ؟ ب ـ در بیت دوم عبارت « سوخته جان » چه آرایه ای را تداعی می کند ؟	۰/۵
۱۲	با توجه به بیت « دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند » : الف ـ آرایه حسن تعلیل موجود در بیت را توضیح دهید ؟ ب ـ قسمت مشخص شده کنایه از چیست ؟	۰/۵
۱۳	در عبارت « فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد» الف ـ یک مورد تشبیه بیابید . ب ـ قسمت مشخص شده دارای چه آرایه ای است ؟	۰/۵
۱۴	بیت بعدی شعر زیر را بنویسید . ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران بیداری ستاره در چشم جویباران	۱
۱۵	نام پدیدآورندگان آثار مقابل را بنویسید . الف ـ کلیله و دمنه : ..... ب ـ کویر :..... ج ـ مثنوی : ..... دـ تذکره الاولیا:	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره) معنی شعر و نثر ، درک مطلب	
۱۶	اشعار زیر را به نثر روان برگردانید . (معنی کنید) الف ـ تا درد و ورم فرونشیند کافور بر آن ضماد کردند ..... ب ـ سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق	۲
۱۷	عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید . (معنی کنید .) الف ـ پرده ناموس بندگاه به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد . ..... ب ـ حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب	۲
۱۸	کنایه را در عبارت های زیر بیابید . الف ـ در این دوشهر تنها یک سرپری زدیم . ب ـ یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد .	۰/۵

www-kanoon-ir

۱۹	بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هرکه بی روزی است روزش دیر شد » به چه مفهومی تاکید دارد؟	۰/۵
۲۰	در ابیات زیر « نی » و « نیستان » نماد چیست ؟ بشنو این نی چون شکایت می کند وز جدایی ها حکایت می کند کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند	۰/۵
۲۱	شاعر در بیت زیر چه توصیه ای به کوه دماوند دارد ؟ برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند	۰/۵
۲۲	منظور نویسنده از جمله زیر چیست ؟ « کلمات را کنار بزنید و در زیر آن ، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است ، تماشا کنید .»	۰/۵
۲۳	در بیت زیر منظور از « مردم صاحب قلم » چه کسانی هستند؟ در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	۰/۵
۲۴	مفهوم کلی قسمت مشخص شده چیست ؟ گفت : مستی زان سبب افتان و خیزان می روی گفت : جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست	۰/۵
۲۵	در بیت « آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است » منظور از « اهرمن» کیست ؟	۰/۵
	جمع نمره	۲۰

تندرست و سربلند باشید.